

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

**AN ARDTEISTIMÉIREACHT
FHEIDHMEACH
2009**

AN SCÉIM MHARCÁLA

GAEILGE CHUMARSÁIDEACH

TREORACHA GINEARÁLTA

1. Le linn na marcála ní mór cloí go dlúth leis an Scéim seo, le cibé leasuithe a dhéanfar uirthi ag an gComhdháil Mharcála, agus le cibé teoracha eile a thabharfar ag an gComhdháil nó ina dhiaidh sin.
2. Ní mór don Scrúdaitheoir Cúnta an mharcáil ar na freagarleabhair a dhéanamh i ndúch dearg. Ní mór botúin a mharcáil (níl ceartú i gceist) trí líne dhearg a tharraingt fúthu.
3. Ní mór na marcanna a bhronntar ar fhoranna éagsúla na gceisteanna agus na focheisteanna (de réir mar a áireofar ag an gComhdháil iad) a thaispeáint go soiléir sna hionaid chuí ar na freagarleabhair.
4. Ní ceart don Scrúdaitheoir Cúnta aon rud a scríobh i gcorp an fhreagarleabhair ach amháin marcanna, comharthaí, ticeanna, línte.

Tá ceithre roinn sa pháipéar seo.
Caithfear gach ceist a fhreagairt.

- Roinn 1** Cluastuisicint (90 marc)
Roinn 2 Léamhthuisicint (30 marc)
Roinn 3 Scríobh na Teanga (30 marc)
Roinn 4 Taighde (50 marc)

Ceist	Marc
1	30
2	20
3	40
4	15
5	15
6	15
7	15
Taighde	50
IOMLÁN	200

200 marc = 6 Chreidiúint

Roinn 1 – Cluastuiscint [90 marc]

Éist go cúramach leis an taifeadh. Agus cuir **A, B, C** nó **D** sa bhosca cuí.

CEIST 1 (30 marc)

Píosa a hAon

A

B

C

D

Cén pictiúr a théann leis an bpíosa seo?

C

10 marc

Píosa a Dó

A

B

C

D

Cén pictiúr a théann leis an bpíosa seo?

A

10 marc

Píosa a Trí

A

B

C

D

Cén pictiúr a théann leis an bpíosa seo?

B

10 marc

30 marc

CEIST 2 (20 marc)

Éist leis an taifeadadh agus líon an fhoirm seo i nGaeilge.

CLUB ÓIGE COIS NA SIONAINNE

FOIRM IARRATAIS

SLOINNE:

Ó Súilleabháin

Mac Thomáis

Ó Brádaigh 2 mharc

AINM: Liam 2 mharc

AOIS: 14

6 2 mharc

15

1 m 1 m 1 m

SEOLADH: 5 An tSráid Mhór

1m 1m

Port Laoise = 5 mharc

UIMHIR THEILEAFÓIN: **086 286356** 3 mharc

087 247201

086 862664

DO ROGHA SPÓRT: **Snámh** 3 mharc

Peil

Galf

Lúthchleasaíocht

Scátáil Bhoird 3 mharc

30 + 20 = 50 marc

CEIST 3 (40 marc)

Éist leis na comhráite seo agus freagair na ceistanna as **Gaeilge nó** as **Béarla**.

Comhrá a hAon

1. **Cá bhfuil Áine ag dul?**

Go dtí an trá

Go dtí an siopa

Go dtí an phictiúrlann

(2 mharc)

2. **Cén t-am a thosóidh an scannán?**

- Tosóidh an scannán ar a hocht a chlog.
- A hocht a chlog.
- 8.00.

(2 mharc)

1. **Cé atá ag dul léi?**

- A cara Máire.
- Máire.
- A cara.
- Mo chara.

(3 mharc)

4. **Cén t-ainm atá ar an scannán?**

- The Dark Knight.
- Dark Knight.

(3 mharc) = (10 marc)

Comhrá a Dó

1. **Cá ndeachaigh Pól agus Pádraig?**

- Chuaigh siad go dtí an trá.
- Go dtí an trá.
- Trá.
- Cois farraige.
- Chuaigh siad ag snámh.

(2 mharc)

2. **An raibh a lán daoine ar an trá?**

- Bhí.
- Bhí an trá plódaithe le daoine.
- Plódaithe.
- Bhí an trá dubh le daoine.
- Bhí a lán daoine ar an trá.

(2 mharc)

3. **Conas a bhí an t-uisce?**

- Bhí an t-uisce go deas te.
- Go deas.
- Te.
- Ní raibh an t-uisce fuar.

(3 mharc)

4. **Cad a d'imir siad ar an trá?**

- D'imir siad cluiche sacair.
- Cluiche sacair.
- Sacar.
- Cluiche peile / peil

(3 mharc) = (10 marc)

Comhrá a Trí

1. Cá raibh Bríd ar saoire?

San Iodáil

Sa Spáinn

(2 mharc)

Sa Fhrainc

2. Cé a bhí in éineacht léi?

- Bhí a teaghlach in éineacht léi.
- Teaghlach.
- Bhí a clann in éineacht léi.
- Clann.

(2 mharc)

3. Cá raibh siad ag fanacht?

- Bhí siad ag fanacht in óstán mór.
- Óstán mór.
- Óstán.

(3 mharc)

4. What facilities were in the complex?

- (a) Linn snámha / snámh.
- (b) Bialann / caife.
- (c) Cúirt leadóige

(3 mharc)

= (10 marc)

Comhrá a Ceathair

1. Cé atá ag caint?

- Lisa agus Pádraig

(1+1) = (2 mharc)

2. Where did Lisa go today?

- Chuaigh sí ag siopadóireacht.
- Siopadóireacht.
- Go dtí an siopa.

(2 mharc)

3. Cén fáth ar cheannaigh Lisa bronntanas dá deartháir?

- Bhí a bhreithlá ann.
- Breithlá.

(3 mharc)

4. Cén bronntanas a cheannaigh Lisa?

- Cheannaigh sí Ipod
- Ipod

(3 mharc)

= (10 marc)

$$50 + 40 = 90$$

Roinn 2 – Léamhthuiscint [30 marc]

CEIST 4 (15 mharc)

Léigh an píosa seo agus freagair na ceisteanna as **Gaeilge** nó as **Béarla**.

An Ridire Dorcha

1. Tá Batman seachtó bliain d'aois i mbliana. Tháinig an chéad ghreannán (*comic*) faoi Batman amach sa bhliain 1939. An samhradh seo caite bhí an scannán **The Dark Knight** sna pictiúrlanna den chéad uair.

2. Na daoine a chonaic an scannán, mhol siad go mór é. Tá Christian Bale ar fheabhas i ról Batman agus Heath Ledger i bpáirt an Joker an-mhaith freisin. Tugadh moladh speisialta don stiúrthóir (*director*) Christopher Nolan. Ba é Christopher Nolan a scríobh an scéal freisin.

3. Tarlaíonn scéal an scannáin, **The Dark Knight**, i gcathair Gotham. Tá Gotham an-chosúil le Nua-Eabhrac agus tarlaíonn rudaí uafásacha ann cosúil leis na rudaí uafásacha a tharla ar 9/11 i Nua-Eabhrac. Sa scannán bíonn an bua ag Batman, **An Ridire Dorcha**.

4. Ceapann mórán daoine go bhfuil **The Dark Knight** níos fearr ná **Batman Begins** a bhí sna pictiúrlanna in 2005. Tugann siad 10 as 10 dó mar scannán.

An Ridire Dorcha

1. **Cén aois é Batman i mbliana? (Alt 1)**
  - Tá Batman seachtó bliain d'aois i mbliana. (3 mharc)
  - Seachtó bliain d'aois i mbliana.
  - Seachtó bliain.
  - 70.
2. Cé hiad na haisteoirí atá i ról **Batman** agus **The Joker** sa scannán? (Alt 2)
  - (a) **Batman:** Christian Bale / C. Bale (2 mharc)
  - (b) **The Joker:** Heath Ledger / H. Ledger (2 mharc)
3. (a) **Cén áit a dtarlaíonn scéal an scannáin? (Alt 3)**
  - Tarlaíonn scéal an scannáin, **The Dark Knight**, i gcathair Gotham. (2 mharc)
  - I gcathair Gotham.
  - Gotham.

(b) **Cathain a tharla na rudaí uafásacha i Nua-Eabhrac? (Alt 3)**

  - Cosúil leis na rudaí uafásacha a tharla ar 9/11 i Nua-Eabhrac. (2 mharc)
  - Tharla siad ar 9/11 i Nua-Eabhrac.
  - Tharla siad ar 9/11
  - 9/11
4. Cé bhliain a raibh **Batman Begins** sna pictiúrlanna? (Alt 4)
  - A bhí sna pictiúrlanna in 2005. (4 mharc) = 15 mharc
  - 2005.

$$90 + 15 = 105$$

CEIST 5 (15 mharc)

Léigh an litir seo agus freagair na ceisteanna as **Gaeilge** nó as **Béarla**.

*Bóthar an Choláiste,
Dún Dealgan,
Co. Lú.
16 Feabhra 2009*

*An Bainisteoir,
Coláiste Íosagáin,
Baile Bhuirne,
Co. Chorcaí.*

A chara,

*Tá mé sé bliana déag d'aois. Déanfaidh mé an Ardeistiméireacht Fheidhmeach in 2010.
Ba mhaith liom freastal ar chúrsa Gaeilge i gColáiste Íosagáin le linn na scoilbhliana seo.*

Seol chugam, le do thoil, an fhoirm iarratais do chúrsa Mhí Lúnasa 2009.

Is mise le meas,

Peadar Ó Domhnaill.

Ceisteanna

1. Cén seoladh atá ag Coláiste Íosagáin?
  - Baile Bhuirne, (2 mharc)
  - Co. Chorcaí. (2 mharc)
2. Cén aois é Peadar?
  - Tá sé sé bliana déag d'aois.
  - Sé bliana déag d'aois.
  - 16 (4 mharc)
3. Cén scrúdú a dhéanfaidh Peadar in 2010?
  - Déanfaidh sé an Ardeistiméireacht Fheidhmeach in 2010.
  - Ardeistiméireacht Fheidhmeach (4 mharc)
4. In which month does Peadar wish to attend the *cúrsa Gaeilge*?
  - Mí lúnasa
  - Lúnasa. (3 mharc) = 15 mharc

105 + 15 = 120

CEIST 7 (15 mharc)

Tá tú ar saoire sa Fhrainc.

Scríobh cárta poist i nGaeilge chuig cara leat ag insint dó/di faoin tsaoire.

Scríobh rud éigin faoi na pointí seo:

- An áit
- An aimsir
- An bia
- Cé atá in éineacht leat
- Cathain a bheidh tú sa bhaile

<p>Ábhar = 8 marc</p> <p>Ainm agus Sloinne = 1</p> <p>Seoladh = 1</p> <p>3 phointe eolais = 6 (2 mharc x 3)</p> <p>Gaeilge = 7 marc</p>	
--	--

Ábhar = 8
Gaeilge = 7 Iomlán = 15

$$135 + 15 = 150$$

Roinn 4 – Taighde [50 marc]

This section may be answered in Irish *or* in English.

1. Name a topic you researched as part of **Gaeilge Chumarsáideach**.

6 mharc = 0 nó 3 nó 6

(6 mharc)

2. **Where** did you get your information?

(a) 4 mharc (b) 4 mharc (c) 4 mharc = 4 x 3 = 12

Pointe lom gan aon fhorbairt = 2 mharc

(b) _____

(4 mharc)

(c) _____

(4 mharc)

(d) _____

(4 mharc)

= 18 marc

3. What did you learn about the topic you researched?

(a) 8 marc (b) 8 marc (c) 8 marc (d) 8 marc = 8 x 4 =

(32 mharc)

(a) _____
_____
_____
_____

8 marc

(b) _____
_____
_____
_____

8 marc

(c) _____
_____
_____
_____

8 marc

(d) _____
_____
_____
_____

8 marc

(8 x 4 = 32 mharc)

Iomlán = 50 marc

$$150 + 50 = 200$$

Leathanach 12 de 12

